

Vastaanottajat:

Lahden kaupunki

Hämeen Kauppakamari

Asikkalan kunta

Heinolan kaupunki

Hollolan kunta

Orimattilan kaupunki

Ehdotus Kestävä Lahti -säätiön toiminnan purkamisesta

Säätiön tausta

Kestävä Lahti -säätiö perustettiin vuonna 2020 edistämään ja tukemaan kestävää yhteiskuntakehitystä ja hoitamaan Lahden ympäristöpääkaupunki 2021 -hankkeen suunnittelua, toteutusta ja perinnön vaalimista Lahdessa ja Päijät-Hämeessä sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Säätiön perustivat Asikkalan kunta, Heinolan kaupunki, Hollolan kunta, Hämeen Kauppakamari, Lahden kaupunki ja Orimattilan kaupunki. Säätiö perustettiin määräaikaiseksi siten, että sen toiminta päättyy vuoden 2025 lopussa.

Säätiö oli keskeisesti toteuttamassa onnistunutta ympäristöpääkaupunkivuotta. Vuosi nosti hyvin esille Lahden kaupungin kunnianhimoisen ja pitkäjänteisen ympäristötyön, kyvykkyyden toimia kansainvälisillä kentillä sekä aktiivisen seudullisen yhteistyön Lahdessa ja maakunnassa. Alue on monella tavalla profiloitunut vastuullisen ympäristökehityksen alueena, ja tämä on konkreettisesti näkynyt mm. yritysten päätöksissä, korkeakoulutoiminnan kehittämisessä, kuntien ja maakuntaliiton painotuksissa sekä Lahden ja maakunnan pääsyssä eurooppalaisiin verkostoihin ja esimerkiksi EU:n kaupunkimissioon 100 älykkään ja kestäväen kaupungin joukkoon.

Ympäristöpääkaupunkivuoden jälkeen säätiö on edesauttanut ympäristöpääkaupunkivuoden tulosten konkretisoimista ja ylläpitänyt eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Säätiö on ollut liikkeellepanijana ja merkittävänä osarahoittajana Sitran kanssa toteutettavassa Luontoposiitivinen elämä -yhteistyöhankkeessa, jossa on etsitty Lahdelle ja Päijät-Hämeelle uutta luontotavoitetta, joka pitää yllä saavutettua edelläkävijyyttä ympäristötyössä ja vahvistaa entisestään alueellista tekemistä ja yhteistyötä.

Luontoposiitiivinen elämä -hanke ja sen jatko

Luontoposiitiivinen elämä -hanke päättyy nykyisellään 30.4.2025. Hanke on edennyt hyvin ja suunnitelmien mukaisesti. Hankkeen myötä Lahden kaupunginhallitus on kokouksessaan 7.10.2024 hyväksynyt Lahdelle luontotavoitteen ”Luontoposiitiivinen Lahti 2030”. Tavoitteeseen liittyvä toteutustiekartta tuodaan kaupunginhallitukseen keväällä 2025. Lahdessa luonnon monimuotoisuuden merkitys on tullut näkyväksi, ja kaupunki ja sen laajat sidosryhmät ovat innostuneet luontotyöstä. Hankkeen puitteissa on saatu liikkeelle Lahden luontojalanjäljen laskentaselvitys (LUT-yliopisto) ja hanke on nostanut luontoposiitiivisuuden mukaan maakunnalliseen ja maakunnan kuntien ympäristötavoitteenasetteluun Päijät-Hämeessä. Kokonaisuuteen ovat kytkeytyneet luontevasti myös kaupungin ja Päijät-Hämeen hyvinvointialueen yhteinen Luonto askel terveyteen -hanke, Päijät-Hämeen ja maakunnan kuntien yhteinen ympäristötoiminta sekä useiden yritysten ja Hämeen Kauppakamarin toiminta.

Luontoposiitiivisuus on nousemassa yhä keskeisemmin esillä kansainvälisesti, kansallisesti ja paikallisesti. Kymmenen suurimman suomalaisen kaupungin kaupunginjohtajat ja pormestarit sitoutuivat 12.9.2024 Tampereen luontofoorumin yhteydessä luontokadon pysäyttämiseen. Luontoposiitiivisuus sisältää ilmastotavoitteet, mutta laajentaa näkökulman käsittämään luontoarvot sekä paikallisesti että laajemmin. Luontokadon, luonnon monimuotoisuuden tai luontoposiitiivisuuden mittaamiselta puuttuvat kuitenkin yhteiset hyväksytyt kriteerit ja menetelmät. Luontoposiitiivinen elämä -hanke luo pohjaa kestävien arviointiperusteiden ja toimenpiteiden määrittelylle ja niiden hyödyntämiselle muuallakin kuin Lahdessa ja Päijät-Hämeessä. Tulosten laajamittainen hyödyntäminen eri kaupunkiseuduilla edellyttää kuitenkin hankkeen jatkamista nykyistä kestoaa pidemmälle sekä sisällön että kumppanuusverkostojen kehittämiseksi.

Kestävä Lahti -säätiö on käynyt syksyn 2024 aikana neuvotteluita Sitran kanssa yhteishankkeen jatkamiseksi. Alustava yhteisymmärrys on hankkeen jatkamisesta 31.3.2026 asti. Luontoposiitiivisuuden syventäminen Lahdessa ja Lahden seudulla, panostus maakunnan ja sen kuntien tiiviimpään mukaan saamiseen luontotavoitteiden määrittelyyn ja toteutukseen, yritysten luontoposiitiivisuustyön vahvistaminen sekä tulosten hyödyntäminen kansallisesti eri kaupungeissa ja kaupunkiseuduilla olisivat jatkohankkeen ydintavoitteet. Maakunnassa yhtistyökumppaneita ovat Lahden kaupungin lisäksi Päijät-Hämeen Liitto ja maakunnan kunnat, LADEC ja Hämeen Kauppakamari, LUT-yliopisto ja kansallisesti Sitra. Hankkeen loppuvaiheessa on tavoite järjestää merkittävä luontoposiitiivisuutta edistävä kansallinen tai kansainvälisen tapahtuma. Jatkohankkeen rahoituksen lähtökohta olisi yhteisrahoitus esimerkiksi siten, että Sitran osuus olisi vähintään 125 000 euroa, säätiön osuus 120 000 euroa ja Lahden kaupungin osuus 25 000 euroa.

Säätiön talous, jatkoaskeleet ja loppuvarojen käyttö

Säätiön hallitus on kokouksessaan 29.11.2024 linjannut säätiön ensi vuoden toimintaa. Hallitus pitää parhaana säätiön loppuvarojen käyttämistä Luontoposiitivinen elämä - jatkohankkeeseen ja sitä tukeviin toimiin, jotka edistävät vahvasti alueellista ympäristöedelläkävijyyttä ja sen näkyvyyttä. Se olisi myös arvokas loppupäätös säätiölle, joka on työskennellyt aktiivisesti kaupungin ja maakunnan ympäristötyön kirittämiseksi. Kun päätökset jatkohankkeen rahoittamisesta ja muut tarvittavat säätiön päätökset tehdään alkuvuoden aikana, säätiön aktiivinen toiminta voidaan lopettaa jo 30.6.2025, jolloin loppuvuoden juoksevat kustannukset säästyvät. Huomioitavaa on, että säätiön purkaminen edellyttää joka tapauksessa selvitysmiehen ottamista toteuttamaan muodolliset purkutoimet, mutta tällä järjestelyllä selvitysmiehen ottaminen aikaistuisi.

Säätiön taloudellisesta tilanteesta voidaan todeta, että mikäli säätiön toiminta ajetaan alas kesäkuun loppuun 2025 mennessä, säätiöllä on vapaasti käytettäviä varoja vähintään noin 125 000 euroa. Tämä pitää sisällään säädepääoman 120 000 euroa.

Tämän lisäksi säätiöllä on Lahden Tiedepuisto Oy:n myöntämä 48 000 euron avustus, joka on osoitettu käytettäväksi hiilineutraalin rakentamisen osaamiskeskuksen kehittämiseen. Avustusta ei ole yrityksistä huolimatta pystytty käyttämään alkuperäisen tarkoituksen mukaisesti. Säätiö neuvottelee Tiedepuiston kanssa avustuksen kohdentamisesta tavalla, joka edistää hiilineutraalia rakentamista ja sen tutkimusta Päijät-Hämeessä ja palvelee samalla Luontoposiitivinen elämä - jatkohanketta.

Ehdotuksena on, että säätiö rahoittaa Luontoposiitivinen elämä -hankkeen jatkon ja toiminnan alasajon käytettävissään olevilla varoilla ja käyttää Tiedepuiston avustuksen myöntäjän kanssa sovittavalla tavalla. Mahdolliset käyttämättä jäävät varat palautetaan sääntöjen mukaisesti perustajille.

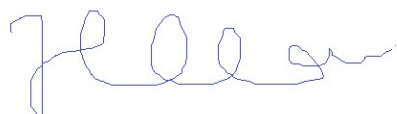
Säätiön hallitus jatkaa asian käsittelyä 24.1.2025, ja lopulliset päätökset on tarkoitus tehdä sääntömääräisessä vuosikokouksessa 21.2.2025. Tämän jälkeen säätiön hallitus kokoontuisi enää säätiön purkamisen edellyttämiin kokouksiin.

Esitys säätäjille

Kestävä Lahti -säätiön hallitus pyytää säätiön perustajilta vahvistusta siihen, että ne hyväksyvät edellä esitetyn säätiön purkamisaikataulun ja menettelyn sekä edellä hahmotellun säätiön varojen käytön.

Hallitus pyytää säätäjien vahvistusta asialle viimeistään 22.1.2025 mennessä.

Ystävällisin terveisin

Henna Eskonsipo-Bradshaw
Kestävä Lahti -säätiön toimitusjohtaja, 040 482 0838

Lisätietoja antaa myös

Jyrki Myllyvirta, Kestävä Lahti -säätiön hallituksen puheenjohtaja, 050 638 95